

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Juut & CO Peuteropvang Nijntje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 28 oktober 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 22 september een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuteropvang Nijntje te Halle.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven en peuteropvanglocaties in Nederland. Peuteropvang Nijntje maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers tijdens de (spel)activiteiten rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters kunnen stimuleren op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en bewegen.

Er is op het kinderdagverblijf aandacht voor de inrichting van de ruimte(n), er zijn bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze hoeken bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De sfeer in de groep is prettig en vrolijk. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers hebben een volgsysteem waarin zij kunnen bijhouden hoe het met een peuter gaat. Ze kunnen daarmee nagaan in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Deze gegevens dragen ze over naar de basisschool.

De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. Ze ervaren Nijntje als een veilige plek voor hun kinderen.

**Kinderopvangorganisatie: Juut & Co
Kinderopvang**

LRK-nummer: 198838517

Totaal aantal doelgroeppeuters: 5

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de organisatie aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De houder onderhoudt de contacten met alle medewerkers van Juut & Co en ze maakt samen met het team plannen die nodig zijn om aan de kwaliteit te blijven werken. Er zijn bijvoorbeeld regelmatig scholingen. De houder van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente uit hoe de organisatie werkt aan de voorschoolse educatie en aan welke ontwikkelpunten de organisatie werkt.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

In het programma voor de voorschoolse educatie dat is aangeschaft, kunnen de pedagogisch medewerkers nog leren om te denken en te handelen met behulp van de ontwikkelingsdoelen voor de peuters. We bedoelen hier de doelen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, rekenen en bewegen.

We zien dat de pedagogisch medewerkers zich ook nog kunnen verbeteren in het gericht observeren van de ontwikkeling van de peuters. De focus op de doelen van de voorschoolse educatie, kan daarbij sterker zijn. Ook in de planning en de voorbereidingen van de activiteiten kunnen de pedagogisch medewerkers leren om meer rekening te houden met de ontwikkelingsdoelen van de peuters in het kader van de voorschoolse educatie. Deze educatieve doelen kunnen ze dan ook betrekken in de gesprekken met de ouders van de peuters, over hoe het gaat met hun kind.

Tot slot kan de organisatie meer oog hebben voor de ontwikkelingsresultaten die de pedagogisch medewerkers en de peuters bereiken in de voorschoolse educatie. Daardoor zal het ook mogelijk zijn voor de organisatie zelf om gericht na te gaan wat goed gaat of beter kan.

Vervolg

We bezoeken de kinderopvanglocatie weer als daar reden voor is, of wanneer de locatie in een steekproef is gekomen (zoals dat nu het geval was). We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Peuteropvang Nijntje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met een aantal ouders, de pedagogisch medewerkers, de regiocoördinator en de houder van Juut & Co. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de regiocoördinator en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Nijntje van Juut & Co in Halle.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op hoofdlijnen Nijntje als voldoende. De meeste standaarden zijn als voldoende gewaardeerd. Tegelijk hebben we voor een aantal standaarden vastgesteld dat die verbeteringen kunnen hebben. Het gaat hier om het aanbod voor de vroegschoolse educatie en het volgen van de ontwikkeling van de peuters.

Context

Peuteropvang Nijntje behoort bij kinderopvang Juut & Co. De peuteropvang is gevestigd in de dorpschool van Halle. Er zijn 15 kindplaatsen.

Voor de kinderen van Halle is het een mooie plek om er als peuter te starten en daarna als kleuter verder te kunnen gaan in de basisschool. De lijnen tussen de voorschool en de dorpschool zijn kort, de kinderen en het personeel van de basisschool en de voorschool kennen elkaar en er is een regelmatige samenwerking tussen beide locaties.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 8 november 2021 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Het rapport is vastgesteld op 13 december 2021. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden een tekortkoming vertoonde die voor de bevindingen van ons onderzoek (op 22 september 2022) geen gevolgen heeft.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn voor ons op dit moment geen redenen om in het toezicht vervolgspraken te maken.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Peuteropvang Nijntje.

We onderzochten in totaal acht standaarden, waarvan we er vijf als voldoende waarden. Drie standaarden merken we aan als 'kan beter'. Dat betekent dat we vaststellen dat in de kwaliteit van de voorschoolse educatie nog verbetering mogelijk is.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als 'kan beter'.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een ve-programma. Hiermee is het mogelijk om de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek te stimuleren.

In onze gesprekken stelden we vast dat de pedagogisch medewerkers lerend zijn in het doelgericht werken met dit aanbod voor de voorschoolse educatie. Dit komt mede doordat zij eerder dit jaar met een nieuw programma zijn gestart, en nog niet alle pedagogisch medewerkers optimaal zijn geschoold. Wat hier beter kan, is de planmatigheid en doelgerichtheid van het voorschoolse aanbod. De pedagogisch medewerkers kunnen zich nog verder bekwamen in het nadenken, plannen en uitvoeren van doelgerichte (speel- en spel)activiteiten. Daardoor kunnen ze inzichtelijk maken wat de peuters aangeboden krijgen in de ontwikkeling van de vier belangrijke ontwikkelingsgebieden uit het aanbod. Dat helpt niet alleen in de communicatie met de ouders maar ook in de communicatie met de leraar van groep 1 (bij de overdracht van de peuter naar de kleutergroep).

In samenwerking met de gemeente is er wekelijks een gymles voor de peuters. Hier zijn de peuters spelenderwijs en gericht bezig met hun motorische ontwikkeling en het ontwikkelen van zelfvertrouwen. Dit is een mooie aanvulling op het aanbod voor de motorische ontwikkeling, zo stelden we vast.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we eveneens als 'kan beter'.

De pedagogisch medewerkers volgen de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Daarmee is vast te stellen of de ontwikkeling van de peuter(s) verloopt zoals valt te verwachten. Sinds ruim een half jaar gebruiken de pedagogisch medewerkers daarvoor een nieuw instrument. De mogelijkheden met dit instrument worden nog niet optimaal benut, zagen we.

Er is bij Nijntje afgesproken om observaties vast te leggen bij de leeftijd van drie jaar en vlak voor het vertrek naar de basisschool, als de peuter vier jaar wordt. Zeker omdat een peuter bij Nijntje al vanaf zijn/haar tweede levensjaar als doelgroepkind mag profiteren van de voorschoolse educatie, is het echter beter om eerder te beginnen met observaties. Daardoor kunnen de pedagogisch medewerkers (en ook de ouders van de peuters) eerder zicht krijgen op de ontwikkelingen in de vier belangrijke ontwikkelingsgebieden. Bovendien kan ook eerder worden gewerkt aan gerichte ontwikkelingsdoelen. Zodoende kunnen de pedagogisch medewerkers de ontwikkelingskansen en -mogelijkheden voor de peuter verruimen.

Bovendien is het mogelijk om met behulp van het (nieuwe) observatie-instrument na te gaan hoe de ontwikkeling van de gehele groep verloopt. Het is zinvol om dergelijke gegevens op groepsniveau in te zetten om zodoende de doelen en de activiteiten efficiënt te plannen voor de gehele groep, waaronder de doelgroepeuters. Dat kan per week, maar ook op een langere termijn.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd op de groep. We zagen dat de pedagogisch medewerkers een sterke onderlinge samenwerking hadden waarin voor de kinderen duidelijk was wie op welk moment welke rol nam in de activiteiten op de groep. Zo realiseerden de pedagogisch medewerkers samen een vrolijke en veilige sfeer, waarin de regels en routines duidelijk waren voor de peuters.

Wij zagen dat de pedagogisch medewerkers daarbij oog hadden voor de peuters, ze toonden zich betrokken bij wat de peuters vertelden of lieten zien. Tegelijk creëerden ze ruimte voor het spel, waarbij we ook zagen dat ze rekening hielden met wat het kind nodig had. Ze reageerden zichtbaar responsief op het gedrag en de uitingen van de

kinderen, de grenzen en afspraken in de groep waren daarbij steeds duidelijk. Het pedagogisch handelen is tegelijkertijd sterker zichtbaar dan het educatief handelen.

In de planning van de dag was te zien welke activiteiten er zoal stonden gepland, maar duidelijkheid over het doel daarbij, ontbrak. Het gaat hier vooral over gerichte doelen die voor (in ieder geval) de doelgroepkinderen van toepassing horen te zijn tijdens de activiteiten in de groep. Verdere ontwikkeling van het pedagogisch-educatief handelen is dan ook mogelijk door gezamenlijke verdieping in het educatief handelen en vervolgens daarover afspraken te maken.

Deze laatste opmerking sluit overigens aan bij onze onderbouwing van de waardering *Kan beter* hierboven, bij de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2).

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de (doelgroep)peuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. De kinderopvangorganisatie betreft de ouders daarbij en vraagt hen toestemming om de ontwikkelingsgegevens van de peuters te delen.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Zo is er een doorgaande lijn in het aanbod en de zorg/extra begeleiding. De basisschool is gevestigd in hetzelfde gebouw, wat de onderlinge communicatie ten goede komt en de samenwerking voor beide partijen vanzelfsprekend maakt.

Tot slot zijn ook de ouders een belangrijke samenwerkingspartij voor de organisatie. Met (gemeentelijke) gelden die beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van de verbetering van de ouderbetrokkenheid, heeft de organisatie plannen ontwikkeld in de vorm van (informatieve) bijeenkomsten voor ouders.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie

K

V

G

OR1 Ontwikkelingsresultaten

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

De organisatie heeft nog niet zo lang een ontwikkelingsvolgsysteem in gebruik, zoals we hiervoor (bij OP2) ook al schreven. De mogelijkheden van het systeem zijn nog niet volledig in beeld bij de pedagogisch medewerkers en de andere medewerkers in de organisatie.

We zien hier dan ook vooral kansen voor verbetering. Wat beter kan, is het in kaart brengen van de ontwikkelingsresultaten die de peuters als groep bereiken. Door op groepsniveau te kijken welke ontwikkelingsresultaten behaald zijn, kan de leiding, samen met de medewerkers de kwaliteit van de voorschoolse educatie van de locatie inzichtelijk evalueren. Ook biedt het de houder mogelijkheden om evaluaties samen met de andere voorschoolse locaties van Juut & Co uit te voeren, ten dienste van gezamenlijk evalueren, en wellicht de verdere professionalisering.

Daarnaast is het op gemeentelijk niveau nuttig om de ontwikkelingsresultaten van de voorschoolse educatie te bekijken en te evalueren, samen de overige organisaties voor kinderopvang en voorschoolse educatie in de gemeente.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat de organisatie met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Juut & Co kenmerkt zich als een 'platte' organisatie waarin de lijnen tussen de medewerkers en de leiding kort zijn. In de jaarlijkse gesprekken die de houder met alle werknemers en medewerkers voert, bouwt zij een beeld op van wat leeft in de organisatie. De regiocoördinator is betrokken in de dagelijkse gang van zaken op de locaties en onderhoudt daarbij (dagelijks) contact met de houder. Daarnaast is de pedagogisch coach gepositioneerd, die tevens als een kwaliteitsbewaker in de organisatie functioneert. Als onderdeel van de

kwaliteitszorg houden deze medewerkers daardoor zicht op het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers. Op basis hiervan neemt de leiding maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

We constateren dat voorschool Nijntje werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een verantwoordelijkheidsverdeling die voor een ieder helder is. De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan de verbetering van hun professionaliteit.

Er is een scholingsplan dat 'bottom up' wordt vastgelegd en dat is bedoeld om de kennis en vaardigheden te versterken van de medewerkers. De leiding kent de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers op de locatie bij hun vragen omtrent het handelen op de groep. Daarbij zijn momenteel de vragen rond het pedagogisch handelen sterker dan die rond het educatief handelen. We zien ook hier nog kansen voor verdere professionalisering van de voorschoolse educatie.

Het werd ons duidelijk dat het een grote bereidheid is onder de medewerkers in de organisatie, om de kwaliteit van de peuteropvang steeds te verbeteren. Daarnaast stelden we vast in onze gesprekken, dat er eveneens een bereidheid is om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid.

Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. De ouders met wie we spraken, vertelden ons dat ze ervaren dat hun kind veilig is in de peuteropvang. Ook geven zij aan dat ze voldoende informatie ontvangen en dat er altijd ruimte en tijd voor hen is wanneer er behoefte is aan een gesprek over hun kind of over hoe het gaat in de opvang. Merendeels gaat het dan om pedagogische gespreksonderwerpen. Tegelijk stellen we dan ook vast dat de organisatie de betrokkenheid van de ouders bij de educatieve doelen van de peuteropvang nog verder kan versterken.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij zijn erg tevreden over het pedagogisch klimaat op onze Peuteropvang Nijntje en zijn erg gemotiveerd om een veilige en stabiele opvang te verzorgen voor de kinderen.

Wij zijn blij met het mooie rapport.

Uiteraard gaan wij aan de slag met de verbeterpunten om ons nog verder te ontwikkelen.

Miranda Verwaaijen
Kinderopvang Juut & Co